

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ПОРТОВЕ ПРАВО»

Викладач: *Кутельвас Тетяна Євгенівна*,
старший викладач кафедри конституційного та адміністративного права і процесу
юридичного факультету

Профайл викладача: <https://chmnu.edu.ua/kafedra-konstitutsijnogo-ta-administrativnogo-prava-i-protsesu/>

E-mail: tatyana.kutelvas@nika-tera.com.ua

Консультації он-лайн: понеділок з 15.30. до 16.50, **оф-лайн:** за попередньою домовленістю.

Обсяг: 4,5 кредитів ECTS (135 год.) 18 години лекцій, 36 годин семінарів, 81 година самостійної роботи.

Навчальна дисципліна «Портове право» відноситься до вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки, викладається на 5 курсі, у 10 семестрі.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Портове право» є вивчення дисципліни «Портове право» полягає у формуванні у студентів системи знань про сучасні тенденції розвитку правового забезпечення портової діяльності, вмінь визначити основні проблеми правозастосовної практики в цій сфері та набуття навичок щодо пошуку шляхів їх можливого вирішення та удосконалення відповідного законодавства та правозастосовної практики.

Морські та річкові порти є основою водної транспортної інфраструктури держави. Порти виконують роль пов'язуючої ланки в русі товарів і одночасно є промисловими і комерційними центрами переробки вантажів та інформаційного забезпечення в системі виробництва і розподілу товарів. Правове забезпечення портової діяльності визначає ефективність роботи портів та, як наслідок, рівень надходжень податкових платежів до бюджету країни і добробуту її громадян. Це вимагає вивчення як сучасного стану законодавства України, яким врегульовано діяльність портів, так й історичного та міжнародно-правового підґрунтя його формування і новітніх змін. Крім того, важливим є формування наукових концепцій з модифікації законодавства у сфері внутрішнього водного транспорту та діяльності вітчизняних річкових портів у зв'язку із підписанням Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є системою знань, умінь іа навичок, зокрема, є:

знань національного законодавства та міжнародних угод у сфері портового права, методів правового регулювання морської діяльності з набуттям такого рівня їх сформованості, щоб мати змогу орієнтуватися та застосовувати їх до практичних ситуацій;

вмінь виявляти у багаточисленних суспільних відносинах такі, що належать до предмета регулювання портового права, визначати суб'єктів, об'єкт та зміст таких правовідносин; аналізувати і синтезувати досягнення науки морського,

зокрема портового, права, представлені у іншомовних джерелах; розробляти проекти нормативно-правових актів з питань діяльності портів, обґрунтовувати доцільність їхнього запровадження; здійснювати правову експертизу проектів нормативно-правових актів, управлінських рішень у сфері роботи портів на предмет відповідності законодавству України; виконувати приписи морського, зокрема портового, права та інших галузей матеріального і процесуального права, що є основою діяльності органів публічного управління портами; використовувати в правозастосовній діяльності нормативно-правові акти, що регулюють морські та інші відносини, що виникають з приводу роботи портів;

навичок застосування сучасних інформаційних технологій та інформаційних ресурсів з морського, зокрема портового, права для розв'язання практичних задач; роз'яснення матеріально-правових та процесуальних особливостей розгляду судами окремих категорій адміністративних, цивільних та господарських справ, що виникають з портової діяльності; розв'язання практичних задач зі сприяння реалізації та захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Передумови вивчення дисципліни: важливий аспект викладання даної дисципліни базується на знаннях, вміннях та навичках зі спеціальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Кримінальне право», «Адміністративний процес», «Цивільне право», «Господарське право», тощо. На основі цього розвиваються здібності вмілого формулювання, тлумачення та застосування норм законодавчих та підзаконних актів.

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

національне законодавство та міжнародні угоди у сфері портового права, методи правового регулювання морської діяльності з набуттям такого рівня їх сформованості, щоб мати змогу орієнтуватися та застосовувати їх до практичних ситуацій.

Вміти:

виявляти у багаточисленних суспільних відносинах такі, що належать до предмета регулювання портового права, визначати суб'єктів, об'єкт та зміст таких правовідносин;

аналізувати і синтезувати досягнення науки морського, зокрема портового, права, представлені у іншомовних джерелах;

розробляти проекти нормативно-правових актів з питань діяльності портів, обґрунтовувати доцільність їхнього запровадження;

здійснювати правову експертизу проектів нормативно-правових актів, управлінських рішень у сфері роботи портів на предмет відповідності законодавству України; виконувати приписи морського, зокрема портового, права та інших галузей матеріального і процесуального права, що є основою діяльності органів публічного управління портами; використовувати в правозастосовній

діяльності нормативно-правові акти, що регулюють морські та інші відносини, що виникають з приводу роботи портів;

застосовувати сучасні інформаційні технології та інформаційні ресурси з морського, зокрема портового, права для розв'язання практичних задач;

роз'яснювати матеріально-правові та процесуальні особливості розгляду судами окремих категорій адміністративних, цивільних та господарських справ, що виникають з портової діяльності;

розв'язувати практичні задачі зі сприяння реалізації та захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Правовий статус морських та річкових портів.

Тема 2. Правовий режим в портах.

Тема 3. Юрисдикція в портах.

Тема 4. Державне регулювання діяльності в портах.

Тема 5. Адміністративні контрольні процедури в портах.

Тема 6. Процедури Port-state control у портах України.

Тема 7. Адміністративні сервісні процедури в портах. Трансшипмент.

Тема 8. Правове забезпечення буксирування в портах, на підходах до них, міжпортове буксирування.

Тема 9. Правове забезпечення лоцманського проведення в портах та на підходах до них.

Тема 10. Правове забезпечення льодового проведення в портах та на підходах до них.

Тема 11. Господарська діяльність в портах.

Тема 12. Земельні та майнові відносини у портах.

Тема 13. Портові збори. Портові збори і плата за услуги судновласнику. Види зборів. Тарифи на услуги вантажовласникам.

Семестровий контроль: екзамен.

Види робіт та оцінювання:

Опитування на семінарських заняттях (передбачено 8 відповідей по 5 балів) – до 40 балів;

Вирішення практичних кейсів з обговоренням на семінарських заняттях (передбачено 2 відповіді по 5 балів) – до 10 балів;

Наукова доповідь з презентацією/наукова стаття з актуальних проблем портового права – до 10 балів/до 20 балів.

Усього за семестр: до 60 балів.

За екзамен: до 40 балів.

Додаткові бали

Тези доповіді на студентську конференцію – до 10 балів.

Наукова (фахова) стаття – до 20 балів.

Участь у заходах неформального навчання (онлайн курси, онлайн-конференції, вебінари) – 10 балів.

Діяльність в Юридичній клініці «Veritas» – 15 балів.

Технічне забезпечення:

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер); Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / MozillaFirefox / MS Edge; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet; Система електронного навчання Moodle 3.9; Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, маркери).

Політика щодо дед-лайнів:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності:

Передбачається самостійне виконання індивідуальних, наукових робіт, кейсів, завдань, що виносяться на семінарське заняття. У разі виявлення академічного плагіату робота не зараховується.

Списування під час заліку (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено. У разі виявлення списування відповідь на заліку не зараховується.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання усного опитування. Максимальна кількість балів за 1 заняття – 5.

5 балів: відповідь студента є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: виявляє повні, глибокі теоретичні знання, всебічно і ґрунтовно аналізує нормативно-правову базу; досконало розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно і критично оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно і повно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію; правильно використовує юридичну термінологію; наводить достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить правильні висновки, добирає переконливі аргументи; чітко, ясно і послідовно відповідає на поставлені питання.

4 бали: відповідь студента переважно є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: володіє теоретичними знаннями вище середнього рівня, але допускає незначні помилки; аналізує нормативно-правову базу; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію (при цьому відповідь може бути не зовсім цілісною і послідовною, містить незначні помилки); у цілому правильно використовує юридичну термінологію; наводить в цілому достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить у цілому правильні висновки, наводить достатні аргументи; досить чітко відповідає на поставлені питання.

3 бали: відповідь студента в цілому є змістовною і правильною, з певною кількістю значних помилок. Зокрема, студент: репродуктивно відтворює значну частину навчального матеріалу; аналізує нормативно-правову базу на середньому рівні, проте допускає правові помилки при її тлумаченні; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; посилається на чинне законодавство; виявляє здібності до порівняння, узагальнення, систематизації основних теоретичних положень (при цьому відповідь є недостатньо цілісною і послідовною, містить помилки); використовує юридичну термінологію, допускаючи неточності у її формулюванні; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; не досить чітко відповідає на поставлені питання.

2 бали: відповідь студента в цілому є задовільною, зі значною кількістю недоліків. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на базовому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на рівні середніх стандартів аналізує нормативно-правову базу, проте допускає суттєві правові помилки при її трактуванні; слабо розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на посередньому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

1 бал: відповідь студента в цілому відповідає мінімальним критеріям. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на початковому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на елементарному рівні, із суттєвими помилками аналізує нормативно-правову базу, має недостатні уявлення про сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на поверховому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; не здатен навести приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

Критерії оцінювання виконання практичних завдань (кейсів): встановлення правового змісту наведених в умовах задачі фактичних обставин; формулювання власної правової оцінки у відповідній формі; обґрунтування здійсненої правової оцінки; активність та результативність роботи; логічність, послідовність та правильність розв'язування практичних завдань. Максимальна оцінка – 5 балів.

Критерії оцінювання наукової доповіді з презентацією: вступ, у якому визначено актуальність запропонованої проблеми; основна частина, в якій стисло розкривається наукова ідея автора, її теоретичне та практичне обґрунтування та авторське бачення проблеми; використання практики ЄСПЛ; наведення статистичних даних; власні висновки та рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми; системність і лаконічність викладення матеріалу, наявність візуального супроводу слайдами (відео- та аудіо файлами за бажанням студентів);

дотримання обмежень часу; якість усної доповіді; ступінь висвітлення всіх поставлених завдань та наявність власних висновків; оригінальність ідеї, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу. Максимальна оцінка – 10 балів.